

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

The Factors Affecting Implementation of Student Caring System
in Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

ธฤชวรรณ ศิริพรหม¹ และ ทิพย์พาพร มหาสินไพศาล²
Tharusawan Siriprom¹ and Tippaporn Mahasinpaisan²

สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
Panyapiwat Institute of Management, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ¹tharusawansiriprom@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 3) ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากครูจำนวน 357 คน โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.977 สถิติการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับได้ดังนี้โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ การพัฒนาบุคลากร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าน้อยที่สุด ตามลำดับ 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากตามลำดับ ดังนี้ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อ ตามลำดับ และ 3) ปัจจัยการบริหารด้านโครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 64.7 (มีค่า $R^2 = 0.647$)

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร; การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

Abstract

A study titled “Factors Affecting Implementation of Student Caring System in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1” is a quantitative research. The objectives of this research are 1) To study the level of Factors of management in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. 2) To examine the level of implementation of student caring system in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. and 3) To investigate the Factors of management affecting implementation of the student caring system in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. A questionnaire was used to collect data from 357 teachers. The questionnaire had an Item–Objective Congruence (IOC) index of 0.98 and an overall reliability coefficient of 0.977. The data were analyzed using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and the hypothesis were tested through multiple regression analysis using stepwise method.

The results revealed that: 1) The factors of management influencing the implementation of the Student Caring System in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 were rated at a high level on average. The factors, ranked by importance, were Organizational Structure, Information technology, Organizational Climate and Culture, Personnel Development, and Leadership of Administrators, respectively. 2) The implementation of the Student Caring System was also rated at a high level, with aspects ranked as follows: Student Promotion and Development, Prevention and Problem–solving, Understanding Individual Students, Student Screening, and Referral Processes, respectively. 3) Organizational Structure, Information Technology, and Personnel Development significantly influenced the implementation of the Student Caring System at the 0.01 statistical significance level. These factors could predict 64.7% of the variance in implementation ($R^2 = 0.647$).

Keywords: Factors of Management; Implementation of Student Caring System; Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

บทนำ

ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบทำให้เด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเต็มไปด้วยสภาพปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน ด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยมเหล่านี้ ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมจึงจำเป็นที่ทุกสถานศึกษาในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนและแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำคัญในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนได้รับการคุ้มครองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เล็งเห็นถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีการจัดโครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1, 2566) อย่างไรก็ตาม มีผลการศึกษาของอัญทิรา วาติ (2561) พบว่า ปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร คือ ครูไม่เข้าใจและไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งฝ่ายบริหารขาดความเอาใจใส่และไม่มีการกระตุ้น หรือผลักดันให้ครูเห็นความสำคัญของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่ควร

การบริหารงานทุกประเภทในทุกองค์การจำเป็นต้องมีปัจจัยการบริหารหรือทรัพยากรพื้นฐานทางการบริหาร (จันทราณี สงวนนาม, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ที่กล่าวว่า ปัจจัยการบริหาร หมายถึง ทรัพยากร หรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้บริหารงานแล้วบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์เป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เกิดความสำเร็จขององค์การ และทำให้องค์การเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ ปราณี สาโพรวัลย์ (2558) ยังได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารนั้นส่งผลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของครู จึงอาจกล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่สถานศึกษามีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานอันเป็นปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (วิรุทธ ชาติตะกานจน์, 2555)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

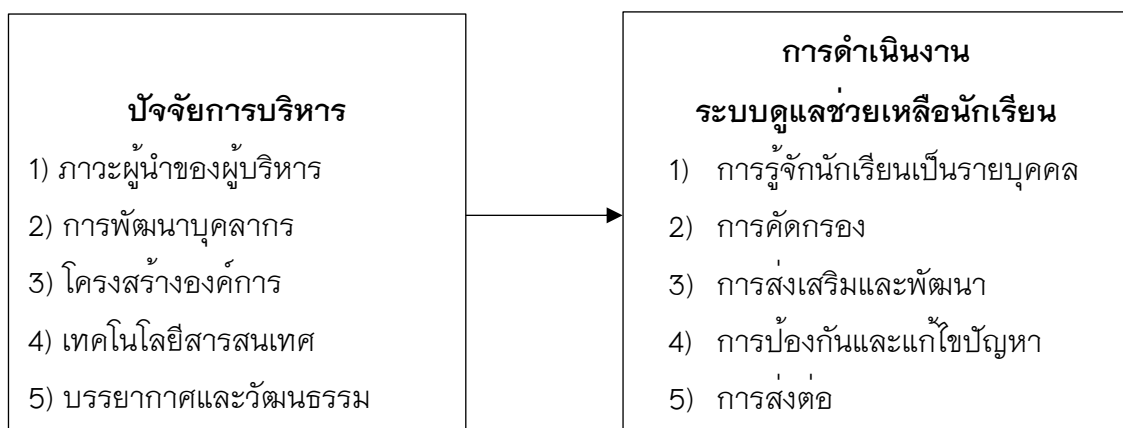

กรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อนำไปใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 4,831 คน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 357 คน จากการเปิดตารางสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงในสมชาย วรภิเกษมสกุล, ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2554) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดของสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มแบบง่ายตาม สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารและ นำมาสังเคราะห์จนได้ปัจจัยการบริหารที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร 2) ด้านการพัฒนาบุคลากร 3) ด้านโครงสร้างองค์การ 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้าน บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ

2. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ จุดประสงค์ (IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 โดยข้อคำถามทั้ง 54 ข้อ มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try - out) กับข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 นอกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยคำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.977 โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาเท่ากับ 0.972 และค่าความ เชื่อมั่นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเท่ากับ 0.958 โดยแบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ระดับวิทยฐานะ และตำแหน่ง โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถาม 29 ข้อ โดยมีปัจจัยการบริหารที่ศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 5 ด้าน ได้แก่ คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากร โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยข้อ คำถาม 25 ข้อ โดยมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (Frequency), ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$), ร้อยละ (Percentage), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน Stepwise Method

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ปัจจัยการบริหาร	$n = 357$			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.94	0.77	มาก	5
2. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.06	0.73	มาก	4
3. ด้านโครงสร้างองค์การ	4.14	0.73	มาก	1
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	0.80	มาก	2
5. ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ	4.07	0.83	มาก	3
รวม	4.06	0.71	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับปัจจัยการบริหารของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n = 357			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.21	0.65	มาก	3
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.13	0.72	มาก	4
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.29	0.77	มาก	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.24	0.74	มาก	2
5. ด้านการส่งต่อ	4.06	0.71	มาก	5
รวม	4.19	0.65	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการดำเนินงานระบบดูแลนักเรียนของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE	Beta	t	P.
(Constant)	1.159	0.122		9.477	.00
ด้านโครงสร้างองค์กร (X_3)	0.305	0.062	0.341	4.877**	.00
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	0.238	0.047	0.295	5.060**	.00
ด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2)	0.197	0.056	0.220	3.526**	.00
R = 0.804 R ² = 0.647 SEE = 0.387 F = 215.396**					

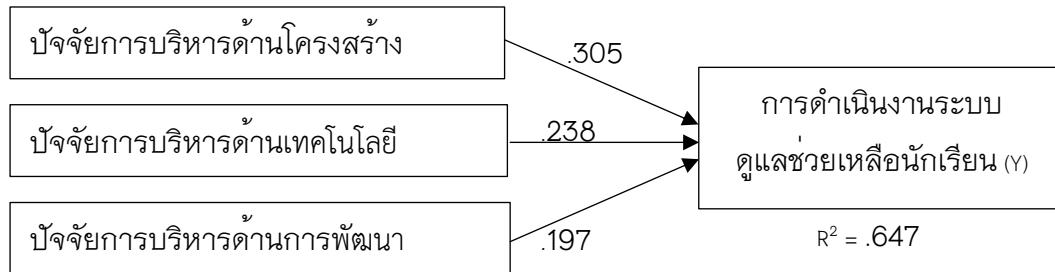
** ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2) ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.804 โดยมีค่าประสิทธิภาพการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.647 สามารถพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 64.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEE) เท่ากับ 0.387 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$\begin{aligned}\ddot{Y} &= 1.159 + 0.305X_3 + 0.238X_4 + 0.197X_2 \\ \ddot{Z} &= 0.341ZX_3 + 0.295ZX_4 + 0.220ZX_2\end{aligned}$$

ภาพที่ 2 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยโครงสร้างองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ การพัฒนาบุคลากร และภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ ดังนี้

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ปัจจัย ได้แก่ โครงสร้างองค์การ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ตามลำดับ โดยสามารถรวมกันพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 64.70 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SEE) เท่ากับ 0.387

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน มีระดับการปฏิบัติตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้าน

โครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามลำดับ อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างองค์การ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงสร้างองค์การเป็นปัจจัยการบริหารที่สำคัญในการสร้างอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวีระนันท์ มนตรี (2563) และธิษิรินทร์ ปญญายุทธศักดิ์ (2563) ที่ได้กล่าวถึง อิทธิพลในองค์การไว้ว่า อิทธิพลในองค์การที่สร้างขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากวัตถุประสงค์ในการควบคุม โดยการถูกควบคุมนั้นมาจากการกำหนดงานไว้ภายในโครงสร้างสถานศึกษา ทั้งนี้ เป็นเพราะบุคลากรในสถานศึกษาไม่สามารถจะปฏิบัติงานของตนได้ตามอำเภอใจ แต่จะถูกควบคุมให้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษา หรือตามนโยบายที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของดิน ปรชัญพทุทธิ์ (2563) ที่กล่าวว่า ขอบเขตของงานและคำบรรยายลักษณะงานที่แสดงอยู่ในโครงสร้างองค์การเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมพฤติกรรมของบุคลากร

1.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการพัฒนางานของสถานศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานทุกฝ่ายเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิษฐ์อดิگانต์ ดาราพันธ์ (2560) นิรุช ชัยปิ่น (2561) และวิมาลย์ สีทอง (2563) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การพิมพ์ การสร้างงาน การสื่อสารข้อมูล ทำให้สามารถจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของประยงค์ ศรีโหมี (2561) และเมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2561) ที่ได้กล่าวถึงเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้และเจริญเติบโตของสถานศึกษา

1.3 ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การมีความสำคัญต่อวิถีชีวิต ความเชื่อ ทศนคติ ความคิดที่คอยควบคุมพฤติกรรมของบุคลากร อีกทั้งยังเป็นตัวกำหนดทิศทางให้บุคลากรยึดถือแล้วนำไปปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิษฐ์อดิگانต์ ดาราพันธ์ (2560) ประยงค์ ศรีโหมี (2561) และวิมาลย์ สีทอง (2563) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การว่ามีผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นที่ยึดเหนี่ยวบุคลากรเข้าด้วยกัน ภายใต้บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การที่แข็งแกร่ง บุคลากรจะทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทำให้เกิดระบบงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับวาทีทยา ราชภักดี (2561) ที่กล่าวว่าภารกิจของสถานศึกษาจะสำเร็จลุล่วงหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของบุคลากรของสถานศึกษา นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรนั้นต้องมุ่งเน้นให้บุคลากรได้เรียนรู้การปรับตัวและการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิรัตน์ พงษ์มิตร (2557) จุฑามาศ อิศระภิญโญ (2562) และอรรถพล สุนทรพงศ์ (2565) ที่ได้กล่าวไว้ว่าสถานศึกษาควร

ดำเนินการด้านการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

1.5 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา อาทิ ความมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างกระบวนการในการปฏิบัติงานที่คุณภาพ ประสานความร่วมมือกับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษารฐานวัฒน์ อัญญภัทรอริยกุล (2563) วิมาลย์ สีทอง (2563) และสุรัชย์ พรหมปากดี (2565) ที่ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถเฉพาะตัวที่หลากหลายเพื่อสามารถโน้มน้าวชักจูงใจให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายและเป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญสภาวะคับขัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 5 ขั้นตอน มีระดับการปฏิบัติโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนนักเรียนในสถานศึกษาทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหาหรือกลุ่มพิเศษ ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตนเอง โดยส่งเสริมให้พวกเขาภาคภูมิใจในความสามารถและความถนัดที่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กล่าวถึงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนว่าเป็นขั้นตอนที่จะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหากลับคืนสู่สถานะของนักเรียนกลุ่มปกติที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด

2.2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านขั้นตอนที่จำเป็นต้องจัดการอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานศึกษาต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาผ่านการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กล่าวว่าแม้ว่าทุกนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหานั้น จำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่และการดูแลที่ฉับไวและใกล้ชิดเป็นพิเศษ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจลุกลามและกลายเป็นปัญหาของสังคม

2.3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ยังกล่าวถึงความสำคัญของนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนได้อย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาและในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการคัดกรองนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานการคัดกรองนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยข้อมูลของนักเรียนจะถูกนำมาวิเคราะห์และคัดกรองเพื่อนำไปสู่การจัดกลุ่มนักเรียนอย่างน้อย 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มปกติหรือพิเศษ คือ นักเรียนที่ผ่านการประเมินข้อมูลและพบว่าอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ หรือมีศักยภาพสูง ซึ่งต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มนี้ และ 2) กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา คือ นักเรียนที่ได้รับการคัดกรองว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ยังได้กล่าวถึงความจำเป็นที่นักเรียนจะต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเมื่อสถานศึกษาช่วยนักเรียนในกลุ่มนี้จนสามารถกลับสู่กลุ่มปกติได้แล้ว จะต้องมีการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพต่อไป

2.5 ด้านการส่งต่อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งต่อเป็นขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาของนักเรียนสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการส่งต่อว่าสามารถทำได้ทั้งภายในสถานศึกษา เช่น งานแนะแนว งานพยาบาล หรือการดูแลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต และภายนอกสถานศึกษา เช่น การส่งนักเรียนไปยังจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือผู้เชี่ยวชาญในด้านการบำบัดพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือมีความเหมาะสมและตรงจุดมากที่สุด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากผลการศึกษาศักยภาพการบริหารทั้ง 5 ปัจจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลสามารถพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยการบริหารที่มีอำนาจพยากรณ์สูงที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยสมการทำนายมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 64.70 ($R^2 = .647$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงนำเสนอประเด็นที่จะอภิปรายปัจจัยการบริหารที่เป็นตัวพยากรณ์ ดังนี้

3.1 ด้านโครงสร้างองค์การ สามารถรวมพยากรณ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการจัดโครงสร้างองค์การอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีเสถียรภาพ และสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระบบงานที่วางไว้ เช่นเดียวกับวีระนันท์ มนตรี (2563) ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานต่าง ๆ ตามภารกิจของสถานศึกษาโดยมีคำสั่งแต่งตั้ง กำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากร กำหนดสายงานบังคับบัญชาในสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับดิน ปรชัญพุทธิ และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า โครงสร้างขององค์การถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานว่าหน่วยงานสามารถจัดโครงสร้างขององค์การที่มีประสิทธิภาพ

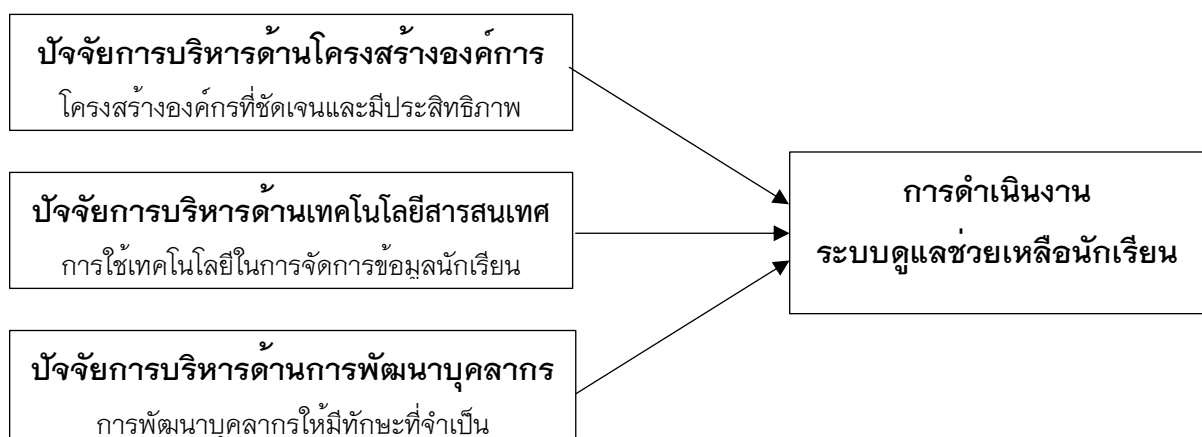

3.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถร่วมพิจารณาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยช่วยจัดการข้อมูลจำนวนมากอย่างเป็นระบบ ทำให้ข้อมูลเข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็ว สอดคล้องกับคำกล่าวของนิษฐ์ดิทกานต์ ดาราพันธ์ (2560) ที่ระบุว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรมีความสำคัญทั้งด้านการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล และการสร้างงาน เช่นเดียวกับวีระนันท์ มนตรี (2563) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญใน สถานศึกษา โดยเฉพาะการนำเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องใช้สำนักงานมา ปรับใช้ในการทำงาน ช่วยเพิ่มความคล่องตัว และประสิทธิภาพในการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร สามารถร่วมพิจารณาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีภารกิจนำเอานโยบายจากหน่วยงานที่มีอำนาจบังคับบัญชามาปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยการปรับตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องมีทักษะ พื้นฐานสองประการ ได้แก่ การให้คำปรึกษาพื้นฐานและการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) นอกจากนี้ ครูที่ปรึกษาควรมีความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับวิรัตน์ พงษ์มิตร (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เนื่องจากความรู้ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่องในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และด้านการพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการพัฒนาบุคลากร

1. โครงสร้างองค์การ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างองค์การที่เป็นระบบ ที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีแผนในการดำเนินงานหรือคู่มือปฏิบัติงานและรู้ขอบเขตการทำงานที่ของตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่ทำโดยใช้ฐานข้อมูลนักเรียนจำนวนมาก ตั้งแต่การรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดนักเรียนเป็นรายบุคคล การประมวลผลและจำแนกข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนและการป้องกันแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา รวมถึงการสร้างระบบการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ

3. การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะอย่างน้อย ดังนี้ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น และ 3) ทักษะการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นที่ต้องใช้ในการให้ความช่วยเหลือก่อนกระบวนการส่งต่อนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในเชิงลึก นอกจากนี้ ควรกำหนดกลุ่มประชากรให้มีความหลากหลาย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.

จุฑามาศ อิศระภิญโญ. (2562). *ปัจจัยการบริหารการบริการที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ฐานวัฒน์ อัญญ์ทรรักษ์กุล. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของสถานศึกษามัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต 8 ศรีนครอัจจะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ติน ประชุมพฤษดิ์ และคณะ. (2563). สมรรถนะของผู้บริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร. วารสาร มจร พุทธปัญญาบริหารคน, 5(1), 142–155.
- ธิษรินทร์ ปัญญายุทธศักดิ์. (2563). ปัจจัยตามหลักแนวคิด 7S ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของ
เทศบาลเมืองสัปปะ (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นิษฐ์อดิกันต์ ดาราพันธ์. (2560). ปัจจัยการบริหารทางการบริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิรนุช ชัยปิ่น. (2561). ปัจจัยการบริหารทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรม
ส่งเสริมและสนับสนุนประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประยงค์ ศรีโหม. (2561). ปัจจัยการบริหารทางการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปราณี สาโพวัน. (2558). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). ปัจจัยการบริหารการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วาทีตยา ราชภักดี. (2561). ปัจจัยการบริหารทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคล
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสกลนคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรยุทธ ชาดะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: วีพรีน (1991).

- วีระนันท์ มนต์รี. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารของผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 15(2), 364-376.
- สมชาย วรภิเษมสุข. (2554). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุตรธานี: อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต1. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 พ.ศ. 2566-2570*. สืบค้นเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://eoffice.sesao1.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สุรัชย์ พรหมปากดี. (2565). *ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อมรรัตน์ อรุณเจริญ. (2559). *ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- อรรถพล สุนทรพงศ์. (2565). *ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัญทิรา วาดี. (2564) *ปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

